

การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

กลุ่มตรวจสอบภายใน 3

ที่มาของการจัดกิจกรรม COP เรื่องการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0408.4/28876 ลงวันที่ 12 กันยายน 2557 แจ้งผลการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เข้าร่วมโครงการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ปรากฏว่า สำนักตรวจสอบภายใน สป.กษ. ไม่ผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งผลการประเมินการประเมินคุณภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐาน โดยได้คะแนน 3 ขึ้นไป (ซึ่งเป็นระดับที่ผ่านมาตรฐาน) จำนวน 12 ประเด็น และคะแนนต่ำกว่า 3 จำนวน 4 ประเด็น จากประเด็นที่พิจารณาทั้งหมด 16 ประเด็นที่ผ่านมา ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม 2) ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน 3) การพัฒนาวิชาชีพการตรวจสอบภายใน 4) งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ทำไม...ต้องมีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

- งานตรวจสอบภายในเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารราชการในปัจจุบัน ดังนั้น งานตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพ จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของส่วนราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสามารถ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับส่วนราชการสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนบทบาทการบริหารงานภาครัฐไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ให้มีความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ของงาน
- มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการกำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการต้องได้รับการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพงานตรวจสอบภายในจากภายนอกอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี โดยผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์การตรวจสอบภายใน กระบวนการประเมินและเป็นอิสระจากภายนอกส่วนราชการที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์จาก ส่วนราชการ
- เพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการได้รับการประเมินผลจากภายนอกและมีการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานฯ ตามข้อ 2.2 อันจะส่งผลให้งานตรวจสอบภายในสามารถช่วยผลักดันให้ผลการบริหารงานของส่วนราชการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งสามารถช่วยขับเคลื่อนให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารงานของส่วนราชการ

ทั้งนี้ กรมบัญชีกลาง โดยสำนักกำกับและพัฒนากการตรวจสอบภาครัฐ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมิน เพื่อรับรองคุณภาพงานตรวจสอบภายใน โดยกำหนดหลักเกณฑ์และ แนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ อ้างอิงตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 และ คู่มือ/แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลาง นอกจากนี้ ยังให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายในจากสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (สตท.) และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก มาร่วมพิจารณาหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

ผลการประเมินคุณภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

สรุปผลการประเมินแยกตามแต่ละประเด็น		
ประเด็นที่ใช้พิจารณา	คะแนนที่ได้	ระดับที่ได้
มาตรฐานด้านคุณสมบัติ		
๑. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม	2	ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
3. ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน	1	ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
5. การพัฒนาวิชาชีพการตรวจสอบภายใน	2	ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
มาตรฐานด้านคุณสมบัติ		
9. งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน	2	ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ:

สำหรับส่วนราชการ

- สำนักตรวจสอบภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่ในทางปฏิบัติมีการเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบผ่านรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้น ควรพิจารณาให้มีการเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามสายการบังคับบัญชาที่กำหนดและเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551
- ควรพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในจากผู้มีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภายใน
- ควรเร่งรัดการบรรจุแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง

ข้อเสนอแนะ:

สำหรับกลุ่มตรวจสอบภายใน

- ควรพัฒนามาตรฐานด้านคุณสมบัติ ตามประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาที่ 2, 3 และ 5 ให้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาในระดับคะแนน 3 (เป็นไปตามมาตรฐาน) ขึ้นไป
- ควรพัฒนามาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ตามประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาที่ 9 ให้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาในระดับคะแนน 3 (เป็นไปตามมาตรฐาน) ขึ้นไป

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามผลการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานตามหัวข้อที่ 3 ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยบางประเด็นได้แก้ไขปรับปรุงและบางประเด็นมีแนวทางการแก้ไข ดังนี้

ประเด็น	เรื่องที่ปรับปรุง	กระบวนการ/วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
2	การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม	เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยไม่ผ่านรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	สำนักตรวจสอบภายในเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3	ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน	แต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในจากผู้มีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภายในมากกว่า 3 ปีขึ้นไป	ปัจจัยภายนอกไม่สามารถควบคุมได้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเด็น	เรื่องที่ปรับปรุง	กระบวนการ/ วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
5	การพัฒนาวิชาชีพการ ตรวจสอบภายใน	ส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายใน เข้ารับการ ฝึกอบรมด้านการ ตรวจสอบภายใน การ บริหารความเสี่ยง และ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่ เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน โดยกำหนด หลักเกณฑ์ 30 ชม./คน/ปี	1. ควรมีการส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเข้ารับการ ฝึกอบรมด้านการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง และความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ซึ่ง ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 2. ควรฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน โดยการ จัดการความรู้ (Knowledge Management) หรือการ Coaching ด้านการตรวจสอบภายใน การ บริหารความเสี่ยง และความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานภายในสำนักตรวจสอบภายใน ใน ปีงบประมาณ พ.ศ.2558 สำนักตรวจสอบภายในได้มีการส่ง บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาบางส่วนแล้ว สำหรับ ระยะเวลาที่ยังไม่ครบควรจะดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management) หรือการ Coaching ด้านการตรวจสอบภายใน การบริหารความ เสี่ยง และความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน ทั้งนี้จะมีการประชุมหารือร่วมกันในการประชุม ประจำเดือนของสำนักตรวจสอบภายในอีกครั้ง

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเด็น	เรื่องที่ปรับปรุง	กระบวนการ/ วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
9	งบประมาณและอัตราค่าจ้างของหน่วยงานตรวจสอบภายใน	ดำเนินการบรรจุผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เต็มจำนวนอัตราค่าจ้าง	มีขั้นตอนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการ สำหรับขั้นตอนที่สำนักตรวจสอบภายในรับผิดชอบจะเร่งรัดดำเนินการบรรจุแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามกรอบอัตราค่าจ้าง

